

Metso on ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön yhdessä vuonna 2008 aloittama ohjelma, jonka tarkoituksena on turvata metsien monimuotoisuutta. Metso-ohjelmassa maanomistajat suojelevat metsiään oma-aloitteisesti ja vapaaehtoisesti ja saavat siitä korvauksen. Metsossa on mahdollista suojella alue joko määräaikaaisesti tai pysyvästi.

Pysyvässä suojelussa alue voidaan joko myydä valtiolle, vaihtaa alue valtion omistamaan arvoltaan ja sijainniltaan sopivaan toiseen alueeseen tai perustaa yksityinen luonnonsuojelualue, jolloin maanomistus säilyy metsänomistajalla. Metsänomistaja saa jälkimmäisessä vaihtoehdossa korvauksen, joka pääasiallisesti perustuu alueen puuston arvoon.

Metso-ohjelmaan sopivat erityisesti luonnontilaiset tai pitkään hakkaamatta olleet metsät. Monimuotoisuuden kannalta tärkeitä Metso-kohteita ovat ikääntyneet kangasmetsät, lehdot, puustoiset ja rehevät suot, tulvametsät ja esim. metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot. Kohteet arvioidaan luonnontieteellisillä valintaperusteilla ja mitä useampi peruste täyttyy, sen arvokkaampi on kohde monimuotoisuuden kannalta. Uhanalaisten kasvi- ja eläinlajien esiintyminen lisää kohteen soveltuvuutta Metso-ohjelmaan.

Alueen koolla ei sinänsä ole merkitystä, pienimmät Metso-kohteet ovat 1-2 hehtaarin suuruisia.

Kuva: Päivi Lehtonen

Euran alueelta löytyy vajaa parikymmentä aluetta, jotka on suojeltu Metso-ohjelman avulla. Valtio omistaa niistä vajaan puolet, loput ovat yksityisten maanomistajien hallussa. Säkylä ei niinkään ole kunnostautunut Metso-ohjelmassa, yksityisten omistamia suojeltuja Metso-kohteita löytyy kunnan alueelta vain 2, valtion omistamia alueita ei yhtään.

Kuluva vuosi on ollut Euran ja Metso-ohjelman yhteistyön saralla menestyksenkäs. Tänä vuonna Euraan on perustettu peräti kolme uutta yksityistä luonnonsuojelualueutta, jotka kaikki sijaitsevat Honkilahdella Koskeljärven ja upean Isosuon

lähistöllä. Laustinrahkan luonnonsuojelualue Isosuon lounaispuolella on tähänastisista Euran Metso-kohteista suurin; huikeat 85 ha. Laustinrahka on merkittävä suometsäkokonaisuus ja se oli jo entuudestaan maakuntakaavan S-alueutta.

Udenniitunmäen 8ha:n luonnonsuojelualue sijaitsee Isosuon pohjoispuolella ja 9 ha:n Sääksenlennon luonnonsuojelualue Isosuon eteläpuolella. Molempiin alueisiin kuuluu osia jo entuudestaan luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitettuun Isosuon alueeseen, mutta lisäksi suojelun piiriin tuli varttunutta metsää ja Sääksenlennon alueella sijaitseva geologisesti arvokas rapakivikallio.

Metso-ohjelmaa jatketaan ainakin vuoteen 2025 saakka. Metso-ohjelmasta saa lisätietoja metsonpolku.fi -sivustolta. Innolla jääme odottelemaan uusia päätöksiä. Huhujen mukaan niitä on tulossa. Luonto kiittää paikallisia metsänomistajia!

Ympäristöseura järjestää syysretken Sääksenlennon luonnonsuojelualueelle 19.10.! Lue lisää Retket -osiosta.

Syksyisin suojeluterveisin,
pj Niina

Kerää hyvää oloa talveksi talteen

Villiyrттien, marjojen ja sienten keräily on ekologista, ilmaista ja hiilijalanjälki on lähellä nollaa. Luonnonantimien terveellisyyden lisäksi luonnossa oleilulla ja liikkumisella on tunnetusti monia hyvinvointivaikutuksia.

Villiyrттit ovat parhaimmillaan keväällä ja alkukesästä, mutta syksylläkin löytyy kerättävää. Yrttien keruualueet ovat yleensä luonnonmukaiset niityt ja piha-alueet. Kannattaa antaa siis omankin tontin sopivasti villiintyä, sillä siitä hyötyvät myös pölyttäjät ja koko luonnon monimuotoisuus.

Poimi vastuullisesti, jätä harvinaiset lajit rauhaan ja muista jokamiehen oikeudet. Ilman maanomistajan lupaa ei saa poimia puu- ja varpukasveja, pihkaa, juuria, mahlaa, sammalia, jäkäliä, kuusenkerkkiä tai koivunlehtiä. Älä kerää luonnonsuojelualueilta, saaastuneilta alueilta tai pelloilta, elleivät ne ole luomuviljelyssä. Villiyrттejä kannattaa käyttää vaihdellen ja opetella perusasiat. Kerää vain kasveja, jotka varmasti tunnistat, kasveilla saattaa olla myrkyllisiä näköislajeja.

Luonnosta ravintoa

Huippukokit valmistavat ravintoloissa villiyrттeistä trendiruokaa, toivottavasti monet käyttävät niitä kotonakin. Villikasvit ovat parhaimmillaan tuoreina, mutta niitä voi myös kuivata ja pakastaa ja lisätä ruokiin ympäri vuoden. Villiyrттisuola on helppo keino lisätä ruuan ravintoaineita. Kasveista voi myös valmistaa hortahakkkelusta pakastimeen.

Luonnosta hyvinvointituotteita

Luonnonantimilla voit tehdä ihonhoitotuotteita sekä kylpy- ja hiustenhoitoaineita. Voit uuttaa kasveja öljyihin (esim. hamppuöljyyn) ja valmistaa saippuoita ja rasvoja. Sopivia kasveja ovat esim. ruusun terälehti, syreeni, kehäkukka, piharatamo, nokkonen, kamomilla ja peltokorte. Kun tuotteet tekee itse voi olla varma siitä mitä ne sisältävät ja ne sopivat yleensä herkkäihoisillekin.

Luonnosta rohdoksia

Entisaikoina kasveja on käytetty rohdoksina. Tutkimusten mukaan niissä onkin monia parantavia aineita, joskin myös haitallisia ja niihinkin pitää perehtyä. Parhaimmillaan kuitenkin luonnonantimia käyttämällä ja sairauksia ennaltaehkäisemällä voi vähentää kemiallisten valmisteiden käyttöä ja sitä kautta kenties myös luontoon jätevesien mukana joutuvaa kemikaalikuormaa. Pihkavoide on yksi tutuimmista nyky-päiväkin käytetyistä luonnon omista tulehduksia parantavista rohdosta.

Yleisiä käyttökelpoisia kasveja

Vuohenputki

Vuohenputki on pihojen haittakasvi, jolla on taipumus tukahduttaa muut kasvit. Siitä käytetään nuoret versot ja se sopii monenlaiseen ruokaan. Satoa saadaan niittämällä koko kesän.

Rohdokseksi vuohenputkea voi käyttää kihtiin, iskiakseen, reumaan ja nivelvaivoihin sekä palovammoihin, haavoihin ja hyönteisenpistoihin.

Tuoreita villiyrттejä

Siankärsämö

Siankärsämö on monipuolinen yleisrohto, jolla on monia parantavia vaikutuksia. Se poistaa kipua, alentaa kuumetta, parantaa haavoja ja ehkäisee verenvuotoja (tehokas mm. nenäverenvuodossa). Se ei sovi asterikasveille allergisille eikä raskauden aikana. Ruokaan sitä voi lisätä tuomaan mausteisuutta ja versoina salaattiin.

Nokkonen

Nokkonen on monipuolinen ravintokasvi. Kasvustoa niittämällä satoa saa koko kesän. Rohdoksena nokkosella on vaikutuksia yleiskunnon ylläpitoon ja sairauksien ennaltaehkäisyyn. Se sisältää mm. antioksidantteja, vitamiineja, rautaa, kivennäisaineita, steroideja ja fenoleja. Viljelyssä nokkonen toimii luonnonmukaisena lannoitteena ja torjunta-aineena. Nokkosen siemenessä on moninkertaisesti nokkosen ravintoarvot. Miehillä suositeltava yrtti.

Väinönputki

Väinönputki on ollut viikinkien voimayrtti ja lappalaisille pyhä kasvi. Se on Pohjolan vanhimpia viljeltyjä kasveja ja se mainitaan ruton parantajana jo 1600-luvulla. Väinönputkesta on apua monenlaisen vaivan, se on antibakteerista ja yleiskuntoa vahvistavaa. Koko kasvi on käyttökelpoinen.

Maitohorsma

Maitohorsma on antioksidanttinen, torjuu tulehduksia, sieniä ja viruksia ja on limakalvoja supistava. Se sopii hyvin myös ihonhoitotuotteisiin. Ravintona käyttökelpoisia ovat versot, nuoret lehdet ja kukat, joista saa kaunista ja terveellistä mehua. Ruokana se on hyvin ravinteikasta, sisältää c-vitamiinia ja folaatteja ja vitamiineja. Horsmaa voi käyttää teehen, salaattiin, lämpimään ruokiin ja viherjauheisiin.

Voikukka

Voikukka on vahvistava, maksaa hoitava kasvi. Siinä on kolme kertaa enemmän ravinteita kuin muissa salaattikasveissa. Siitä käytetään nuput, kukat, lehdet ja juuri. Näin syksyllä löytää miedomman makuista sileälaitaisia lehtiä, joista otetaan ruoti pois. Ne voi napsia suoraan suuhun tai käyttää rucolan tapaan. Juuret voi kerätä talteen kasvimaata kääntäessä.

Käyttökelpoisia kasveja on hyvin paljon. Keväällä voi opetella uusia kasveja ja suunnata vaikka villiyrttikurssille opiskelemaan lisää.

Päivi Sandelin
yrttineuvoja

(Rohdoskasvit: Lähde: Sinikka Piippo Suomen luonnon lääkekasvit)

Maitohorsman kukkia

Tulevia retkiä

19.10.2019 syysretki SÄÄKSENLENNON LUONNONSUOJELUALUEELLE Honkilahteen

Lähtö kimppakyydein Eurasta S – marketin pihalta polttoainejakamon ja kaupan väliseltä parkkialueelta klo 10.00.

Sääksenlennon luonnonsuojelualue on Metso-ohjelman avulla suojeltu yksityisessä omistuksessa oleva luonnonsuojelualue. Maasto on kuivaa mäntyvaltaista kangasta sekä luonnontilaisen kaltaista ojittamatonta suota. Alueella sijaitsee kaunis lampi, Suolammi.

Alueen omistaja, Päivi Lehtonen kertoo retkellä alueesta ja sen suojelusta tarkemmin.

Sääksenlennossa on laavu, jossa voimme paistaa nuotiomakkarat. Omat eväät.

Lisätietoja Ekiltä puh. 0500-125215

20.11.2019 klo 19.00 yleisötilaisuus Kauttuan kylätalolla

Euran vesilaitoksen käyttöpäällikkö sekä JVP-Eura Oy:n ja Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n toimitusjohtaja Jarkko Leminen kertoo Kuninkaanmännyn vedenottamohankkeesta sekä alueen pohjavesivaroista. Kahvitarjoilu.

29.11.2019 PERINTEISET PIKKUJOULUT Säkylässä Areenan takkatuvalla

Pientä ohjelmaa, ruokailu, sauna- ja uintimahdollisuus, mukavaa yhdessäoloa.

Ilmottautumiset 25.11.2018 mennessä Niinalle puh. 040-5761738

Retki- ja talkookerhon toimintaa:

Retkille ja talkoisiin kutsutaan kerhon sähköpostilistan välityksellä. Listaa ylläpitävät ja retkiä suunnittelevat retkikerhon vetäjät. Jos haluat liittyä kerhon sähköpostilistalle, niin ota yhteyttä

Erkkiin p. 0500 125215, erkki.jaakohuhta@dnainternet.net tai

Päiviin p. 050 5168350, paivisandelin@suomi24.fi.

Retkiä ja talkoita voi järjestää myös kerholainen itse sähköpostilistan välityksellä.

Tiedot kerhon retkistä ja talkoista julkaistaan myös yhdistyksen kotisivuilla:

www.sll.fi/alasatakunta ja FB:ssä Ala-Satakunnan ympäristöseura ry

Jos jäsenkirje tulee sinulle vielä paperiversiona ja haluat siirtyä sähköiseen postitukseen, niin ilmoitathan meille sähköpostiosoitteesi osoitteeseen alasatakunta@sll.fi.

Ala-Satakunnan Ympäristöseuran yhteystiedot

Ympäristöseuran sähköposti: alasatakunta@sll.fi

puheenjohtaja: Niina Laihonen, 040 5761738, niina.laihonen@dnainternet.net

varapuheenjohtaja: Janne Liikanen, 050 3223563, janne.liikanen@eura.fi

sihteeri: Lassi Kauko, 050 5453628, lkauko@netti.fi

jäsen, retkivastaava: Erkki Jaakohuhta, 0500 125215, erkki.jaakohuhta@dnainternet.net

jäsen, jäsen sihteeri: Elli Salminen, 050 5551773, elli.salminen@suomi24.fi

jäsen: Markku Haukioja, 040 8618436, markku@haukioja.com

jäsen: Seppo Saari, 0400 801151, seppo.saari@pp.inet.fi

varajäsen: Rauni Halonen, 044 555 9605, rauni.halonen@gmail.com

varajäsen: Seppo Varjonen, 050 5607357, sevarjo@saunalahti.fi

varajäsen, retkivastaava: Päivi Sandelin, 050 5168350, paivisandelin@suomi24.fi

Hallituksen ulkopuolelta:

taloudenhoitaja: Paula Saarivuori, 050 3404677, saarivuoripaula@gmail.com

viestintäsihteeri: Rami Saarivuori, rami.saarivuori@outlook.com

Kokonaisvaltaista hyvinvointia, kuten luonto sen tarkoitti

Yrttipaja tarjoaa villeinä
kerättyjä sekä luonnon-
mukaisesti kasvatettuja
yrttejä niin keittiöön
kuin kauneudenhoitoon
Tutustu valikoimaamme
verkkokaupassa.

Ilmainen
toimitus
koodilla
"Asys"
31.12.2019
asti!

www.yrttipaja.fi

